

Nro. 45.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indúlt Bétsből, Pénteken December 2 ik napján
1893 - ik eszten: öben.*

B é t s.

Tegnap viradóra, egy kevés havazás után, északi szél támadván, és azon szél tegnap is egész effig tartván a' sár az útzákon olly keményen meg fagyott, hogy annak széltibe lehet a' hátán járni, nemcsak gyalog embernek, hanem a' szekérnek is.

Cs. Kir. Tanátsos, és a' Sz. István Apostoli Király vitézi Rendjének kis keresztese Báró B o l z a Ur, a' ki nehaj ditsőséges emlékezetü M á r i a T e r é z i a, és II. J ó s e f uralkodások alatt, a' Finántziára ügyelő Tanátsnál Tanátsos Ur volt, 's azon hivatalát ditsiretelsen is viselte, nagy vénségében meg halálozott.

Y Y

Magyar Ország.

A' Fels. Királyi Törvényes Tábláról Eö Kir. Felsege kegyelmességéből, a' Septemviralis Táblához által tétetett, 's ez által nagyobb tiztségre emeltetett Méltóságos Gróf Várkonyi Amadé Antal és Báró Perényi István Eö Nagyságok helyett, Gróf Széki Teleky László és Báró Malonyay Eö Nagyságokat, a' Kir. Törvényes Táblához Tábla Bárokká tenni méltoztatott Fels. Urunk. — Sok ezftendőktől fogva Vice Ország Biróságot ditsiretelsen viselt Királyi Törvényes Táblának Referens Assessorát Titt. Ebeczki Tihányi Tamás Urat is azon Septemviralis Táblához tette által Fels. Urunk, kinek helyébe, Ország Birája, nagy méltóságú Szentiványi Szentiványi Ferencz Eö Excellentziája, ezen méltóságos hivataljával öszve kötött jussa mellett, Vice-Ország Birajává, Titt. Consiliárius Fay Barnabás Urat, a' Fels. Kir. Törvényes Tábla Assessorát, nevezte ki.

A' múlt héten a' Tek. Posony Vármegyei Nemes Statusok és Rendek által, Posony Kir. városban tartatott generalis gyűlésben a' nemtelenek conscriptiójok eránt ki adott Kir. parantsolat fel olvastatott, és a' több rendelkezés után, a' gyeritya fontyának 24 krajczárról 27-re emeltetett fel az árra.

Erdély Ország.

Deésről Novemb. 14 ik napján. Itten, és Belső Szólnok Vármegyének e' tájékán lévö vidékein a' levegőnek meg jegyzésre méltó változásai valának ezen hólnapban. Novemb. 3-ikán a' lapályokban havazott, 4-ikén és 5-ikén a' hó tartott a' földön igen éles hideg széllel. Ezek

után annyira meg lágyúlt és meg melegedett az idő, hogy Novemb. 11 ikén menydörgés hallatott és villámlott egymásra, este felé, 12-ikén meleg effőzés volt, és alkonyodáskor a' sűrű zápor közt nagyotska jegek is hullottak feles számmal egy minutumi idő alatt.

A' szüret sokkal tsekélyebb vólt mint a' múlt elztendőben, mert a' nyári sok effőzés, és a' Septemberi hideg idő késleltette a' szőlő jó készülését, az ideje előtt való hó harmatok fél értibe találván a' termést azt még inkább elszigágtatták, 's így a' fok termés mellett is kevés levét kaphattunk.

N é m e t O r f z á g.

A' Monachiumi Kormányzék, a' Bavar. Vál. Fejedelemségnek régi tartományaiban az el töröltetett innepi napokra 's bútsújárásokra nézve már ennekelötte ki adott, és gyakorlásba is vétetett parantsolatját, azon Vál. Fejedelemséghez esett Svéviai és Frankóniai Kerületekbéli tartományokba is közönségeslé tétette. — A' néhai XIV Kelemen Pápa, 1772 ik elztendőben, Majus 16 ikán költ Bullájának rendelése szerént, a' nevezett Frankóniai és Svéviai Kerületekben, a' következő innep napok hagyattatnak meg, úgymint: az új elztendő, három Királyok napja, Gyertya szentelő B. Asszony, Sz. Josef napja, Gyümöltis óltó B. Asszony, husvét hetfője, Krifus mennybe fel menetele, Pünköft hetfője, Ur napja, Keresztelő sz. János, Péter és Pál, Nagy B. Asszony napja, Kis Asszony napja, Minden szentek napja, B. Asszony fogontatása napja, Karátsony és 12. István napja.

Koloniából Novemb. 9 ikén Rendkívül való örömmel hallották polgar társaink, hogy az

egynéhány ezteendőktől fogva Arensbergben, a' Westfaliai herczegségben tartatott három sz. Királyoknak testeik, a' Fr. Kormányzók engedelmeből, ismét vissza fognak ide hoztatni, és ide való tsendes nyugovó helyekbe helyheztetödni. — A' Hesszen Darmstadti Landgróf, a' kinek tudniillik birtokába most Arensberg van, engedelmet adott azon szent ereklyéknek onnan leendő el vitelre.

Stuttgardból Novemb. 20 ik napján. A' Frantzia Respublika talpon álló hadi seregei, mintegy 60000 főből állóknak tartatnak. — Ezek közül 100000 Olasz Országban, 36000 Hannoverában, 6000 Helvetziában, 40000 az Amerikai Coloniákban, 80000 magában Frantzia Országban, a' többi pedig a' Spanyol Ország szélső határitól Texelig ki nyuló tenger partok mellett vagon. — A' Spanyol Orzági határ mellett fekvő Bayonne városa környékén is nem kevés számú Frantziáság táborozik, és a' mint irják, még több is fogoda küldetni.

Hamburgból Novemb. 9 ik napján. A' midön avval hízelkednének a' Hannoverai Völ. Fejedelemségbéli lakosok magoknak leg jobban, hogy a' köztök lévő Frantzia truppok onnan ki fognának menni, akkor marsiroznak több több seregek az ott lévőknak öregbitésekre. E' mellett olly parantsolatot vett az ott lévő Fr. fő vezér General Mortier, hogy a' Nienburgi várat elegendő ártillériával, eleséggel, 's egyéb szükséges dolgokkal töltse meg. Frantzia Orzágból ismét hat Regementek váratnak Hannoverába. — Hannovera városában, Nov. 4-ik és 5 ik napjain minden ott találtatott szolgálatra alkalmas lovak fel

irattattak, olly véggel, hogy ha azokra szükségek leszzen a' Frantziáknak, mindenkor elő vehessék.

A' Saxoniai Fejedelelem minden Julichi herczegségre, és Ravensteini Gróffágra való julsairól le mondott, még pedig ugy, hogy azoknak titulusával többé élni nem akar. — A' Császári Concommissarius Baró Hügel újabb instructióval Regensburgba küldetett. — Az ott vólt Frantzia Követségébéli Secretarius polgár Jourdan, mint Frantzia második rangú követ Saltzburgba ment.

Olasz Ország.

Majlandból Novemb. 15-ikén. A' Frantzia Országba rendeltetett Olasz Ofztály sereg hólnap után fog oda indúlni, a' melly mind öszve 7000 főből áll, s ezek közt 1000 lovas is van. Generál Pinóra bizatott annak kórmánya. — Generál Montrichard, a' ki a' Hannoverai Vál. Fejedelemségben lévő Fr. ármádiánál vólt enhek-előtte, a' Nápoly Országban lévő Fr. ármadiához ment néhány Fr. tisztekkel egyetemben.

A' Génuai officialis újság levél, az úgy nevezett Liguriai Moniteur ezen folyó hólnap 5-ikén költ darabjában azon Livornói tudositást, mellyhez képest tudniillik az Anglus hajók a' Génuai kikötő helyet bé zárták, meg záfollya, 's azt mondja, hogy ottan semmi Anglus hajók nem láttattak mind eddig, és hogy ezen hirt azok a' Speculansok költötték vólna, a' kik abban is magok hasznokat szokták keresni.

A' Lord Nelson kórmánya alatt lévő flotának hajói a' Szicilia tengereken tsendesesen vannak, és ott semmi más mozdulás nem tapasztaltatik, hanem hogy ollykor ollykor holmi apró rangú hajók meennek oda és onnan el, a' mint tudni-

illik, a' nevezett nagy hirű Admirál jónak itili. — A' Nápolyi kikötő hely előt szüntelen egy Angls fregat áll vigyázatonn, melly két hétbe változik egyfzer. — A' Nápoly Országban lévő Fr. seregek is tsendességben vannak hat héttől fogva, és sem nem kevesedett, sem nem sokasodott a' számok. Egyébb aránt, mi végből legyenek ottan, még most sem tudja senki is bizonyossan.

A' 8 ik Novemberi Majlándi hivatalbéli tudositások szerént, az Apostoli szent szék, és az Olasz Respublika közt egy új Concordatum, az az, Eggyezés állott fel, mellyhez képeft, minden azon Respublikához tartozó Érsekségeket és Püspökségeket Conzul Bonaparte, mint azon Köz Társaságnak első Præsidente adja azoknak. a' kiket érdemeseknek talál Ellenben az üres parokiákat a' Püspökök osztogatják ki. — Ezen Concordata által az is meg engedődött, hogy azon Respublikában lévő jószágokat a' Kormányfzék eladhassa.

Noha a' közép tenger mellé igen sok élet hordatik; mindazáltal még is mind fellyebb fellyebb száll annak az árra. Ennek a' drágaságnak következendő okai vagynak 1) Mivel Tunisban és Sicilia Országban, ez idén szük vólt a' termés, a' honnan tudniillik a' múlt esztendőben sok élet és gabona hordatott Olasz Országba. — 2) Mivel azon 130 ezer főből álló Fr. ármadiának táplálására, melly most Olasz Országban van, sok élet kívántatik. — 3) Sok magazinumokat töltetnek meg a' Frantziák — 4) Minden, a' kinek pénze és hitele van elegendő, sok életet vesz öfve, gondolván, hogy jó nyereséggel adhattya el azokat — 5) Mivel a' Frantzia követ 54000

mérőt vétetett az Olasz Republikában, Ankonában, és egyéb helyekenn.

Frantzia Respublika.

Boulognéből Novemb. 10-ik napján. — A' mi tenger partjainkon lévő batteriáink olly rejtentő állapotban vagynak, hogy nem egy könnyen támadhat meg bennünket az ellenség — Mafsená, Lecourbe és több nagy bátorságú vitéz Generálisok fogják a' ki szálló Frantzia hadi seregeket commandirozni. — Az első Conzul maga testamentomát petsét alatt hagyta a' más két Conzuhnál el menetelekor, a' velünk barátságban élő udvarokhoz pedig kurirokat küldött.

Párisból Novemb. 4 ikén. Itten, minden közönséges helyeken azt beszélik, hogy Spanyol és Portugallia Országok ellen hadat fog Anglia indítani. Egyik óráról a' másakra varatik ide az a' hír, hogy a' Boulognei Fr. flotta Anglia ellen már ki indúlt; sőt a' mi több, az újságokon igen kapó emberek közzül sokan a' Boulognébe vivő országos útra is ki mentek, 's úgy várják azt a' kurirt, a' ki azon történetnek hírével ide fog küldetni leg elsőben.

A' Monitörnek 15 ik Novemberi darabja, a' többi közt illy furtsa dolgot beszél. Nem régiben, a' midőn a' Boulognében lévő Fr. seregeket az első Conzul mustrálta volna, egy katona fegyverével néki praesentirozván így szólott: „Néhány esztendővel ennekelötte, polgár Conzul, a' midőn a' Bassanói szoros utakon proviant kenyereiben kigyelmedet részeltettem volna, ehes lévén jó izüen ett abból. — Nem hiszem, hogy erről el felejtkezhetett volna Kigyelmed. — Nékem egy

öreg, és erőtlen atyám ván, örvendeztette meg Kigyelmed ötét; én akkor öt sebet kaptam, és még a' tsata piaczon káplárnak tétetem, reménylem, hogy az első ütközetben hadnagyságra fogok lépni. Az első Conzul meg mosolyódott, 's a' káplárt hadnagyságra emelte.

Párisból írják, hogy Novemb. 16-ik napján még Boulogneben vólt az első Conzul, ja' hol már akkor, minden Angliai expeditióra ki rendeltetett hadi nép a' hajókra szállítatott, 's minden, a' mi egy illy nagy expeditióra szükséges, azokra rakatott. Néhány napokkal annakelőtte, úgymint, Novemb. 11-ikén a' napkeleti felettébb dühösködő szél a' Boulognei révből egy talpas hajót, avagy szálat a' rajta vólt katonasággal égyütt, ki ragadván, egyenesen Anglia partya alá vitte. — Irják, hogy midőn valamelly nagy rangú tiszte a' tenger partján sétálni látnak a' Frantzia katonák, így kiáltoznak: Előre! Előre! Meg úntuk a'sok várakozást! A' midőn a' Boulognei révben lévő Frantzia hajókat, Novemb. 5-dikén meg támadták vólna az Anglusok, maga az első Conzul is a' tsata piatzra ment, egyaránt forgóldott a' katonasággal, önnön maga igazított meg néhány ágyukat, és maga sütött el két bombi ágyút. — Az Ostendei kikötő hely előtt tanyázó feregekhez mind több több hadi nép marsirozik. — Az ott lévő expeditióra rendelt hajóknak védelmezésekre, 110 bombi hányó mozsárok vónattak ki a' tenger partyaira, a' mellyekből a' közelítő ellenségre zápor eső módjára repül az ágyú golyóbis.

Cherbourgól (Normandiának nevezetes kikötő helyéből és városából) Novemb. 12-ik

napján. A' tenger partjain fel állított telegrafusok úgy el vannak már készitve, hogy azok által három óra el forgása alatt mindent hirül lehet Vliszingába adni. — Tenger partjaink tele vannak Fr. katonafággal — ki ki készen tartja magát a' ki evezésre — az a' nagy nap, mellyen várakozásunk bé tellyesedik, közelit. — Nagy nyughatatlanfággal várjak azon szempillantatot a' katonak, mellyben a' canálisonn Angliába által evezhessenek.

Brüffzel Novemb. 12-ik napján. A' Süderzében és Mósa vizén épített ágyuzó schalupoknak különös alkotmányok van, és a' leg nagyobb caliberü hajókat is el birják, igen gyorsan eveznek. — Hasonló formára épitettek a' Hollandiai lapos hajók. A' Hollandiai leg nagyobb tapasztalású tisztek fognak azokonn szolgálni.

Török Birodalom.

Az Algiriai, Tunisi, 's Tripolisi kormány-székeknek tudokra adatta a' Nagy Ur azon kereskedést tárgyazó meg egyyezést, mellyre a' Fényes Portával a' Berlieni Kir udvar nem régiben lépett; egyfersmind az eránt is parantsolatot küldött azokhoz, hogy mindenütt, a' hol a' Prusszus Országi kereskedő hajókat talállyák, illendő tekintettel, és baratsággal viseltessenek erántok.

A' 10 ik Octoberi Konstantzinápolyi tudósítások szerént, két hét alatt négy hosszas conferentia tartatott ottan az uralkodó Császár előülése alatt; az azokban hozott végzésekről, semmi bizonyost nem halhat ugyan a' Publicum: mindazáltal minden azon időtől fogva tett intézetekből azt lehet itilni, hogy igen fontos lett légyen azon titkos gyülléseknek a' tárgya. Tudniillik mindenfe-

le a' Török Birodalomban parantsolatok küldettek nemtsak az eránt, hogy közönségeffen verbuállják a' katonának való legénységet, hanem hogy ányai hadakozó hajokat készítettessenek ki, és rakattassanak meg hadi néppel, a' mennyi a' Kapután Basa Hottájának öregbitésére kívántatik. Ez, a' nékie küldött rendelés szerént, a' Móreai, 's több Archipelagusi szigetekre nagy figyelemmel van. — Nem régiben két zsákmányozó Török hajót fogatott el, 's mingyárt fejét üttette az azokon vólt hajós kapitányoknak.

Ez a' Kapután Basa, az az, leg főbb Török Admiralis, olly jelentést tett a' Fényes Portánál, hogy néhány Európai hajókon számos Albániai lakosok vitettek vólna az Egyiptomban lévő pártos Arnautáknak, és a' velek egy húron pendült Mammelukoknak segítségekre. Mindjárt azután hirt adott a' Reis-Effendi a' Konstantzinápolyban lévő Európai követeknek arról, és a' Fényes Porta nevében őket meg kérte, hogy elközzöllyék azt ki magok udvaraiknál, hogy azoknak hajóik ne horgyák az Albániai és Móreai lakosokat Egyiptomba.

Az ezen Országbéli Beyokkal alkuba botosátkozott a' Fényes Porta annak végképen leendő által adására nézve. Ebben az alkuban azt kívánták a' Bejok, hogy az Egyiptomi kormányozás módja azon lábra állitódjék vissza, a' millyenenn vólt a' Francziáknak oda lett ki szállások előtt.

A' Fényes Portánál lévő Cs. Kir. Internuncius' avagy követ, minden Török Birodalomban lévő kereskedésre ügyelő Conznloknak rendelést küldött az eránt, hogy a' Levantében kereskedő Császári Királyi hajók senkit az Albániai lakosok

közzül hajójokra felvenni, annyival inkább Egyiptomba vinni ne mérészeilyenek.

T u d ó s í t á s.

A' Literáturának egy jó részét teszi a' Geographia. Tudni való dolog, hogy ez a' Tudomány még most sins Hazánkban abba a' virágjába, a' mellybe kellene lenni. Mellynek leg inkább az az oka, hogy Oskolainkban nem tsak elegetendő, de még szükséges mappák, 's Oskolai Atlások sinsenek, és a' mellyek forognak is nálunk, a' mellett hogy igen dragák, ritkák is, 's azomba a' mi szint olyan nagy baj, nyelvünkhöz sinsenek alkalmaztatva. — Mi mintegy négy esztendővel ez előtt némelly üres óráinkon, a' metzésben gyakoroltuk magunkat, 's idővel, tapasztalván Oskoláinknak említett fogatkozását, elébb az áprobb classisok számára egy kis Magyar Átlást, azután pedig, egy ához hasonló nagyságú Ó Atlást is (melly a' Glassicus Auctorókra, és a' régi Historiára nézve szükséges) metzettünk, és azokat magunk kiis nyomtattuk, az újjat Lotternek, az Ót pedig Koelernek hasonló kis Atlásaik szerint, mellyekben a' mappákat Professor T. T. Budai Esaias Ur dolgozta ki. Ezeket mi a' Nemes Publicumnak ugyan nem offeráltuk, mert talám azt a' metzésre nézve, mint első munkák, nem is érdemlették volna; hanem a' nagyobb Oskolákba tsak ugyan küldöttünk belőlök, és leg alább Debreczenben (a' hol már ezek az olvasni kezdő gyermekektől fogva majd minden tanúlónak kezébe forognak) sokat tett a' Georráphiára nézve. Ennyire bele elegyedvén a' metzésbe, ámbár eljefzthetett volna bennünket a' nagyobb munkához való kezdéstől az, hogy ezeknek a' Kis Atlásaink-

nak, Erdélyt és Debreczent ki vévén, másutt igen tsekély kelete vólt, mind a' mellett is, hogy mi azt a' vesztegetésig óltson ádtuk (mert 24 kr. vólt egynek az árra, holott az Originál 1 Rf. 30 kr. pedig azomba a' mappák jobban ki vóltak dolgozva mint az originál, 's a' metszése sem sokkal vólt alább való): mind az által a' Debreczeni Ref. Collégium Nagy Erdemü T. Elöljáróitól serkentetvén 's segítettvén is, egy nagyobb Magyar Uj Atlas ki metzéséhez fogtunk, és azt el is végeztük ilyen titulus alatt: Oskolai Magyar új Atlas, kidolgozta, és a' mennyire lehetett, a' Nemzet nyelvéhez alkalmaztatta Profefsor T. T. Budai Esaiás Úr, metfzették és nyomtatták a' Debreczeni Ref. Collégium' Nagy Erdemü Elöljáróinak, és T. T. Prédikátorok, Endrédi József, és Szoboszlai Sámuel Uraknak segittségével, Debreczeni Togátus Deákok: Erös Gábor, Pap József, és Petes Dávid Debreczenben 1803. A' Mappák benne ezek: 1. A' Föld öt részeinek lerajzolása. 2. Európa, 3. Asia. 4. Afrika. 5. Amerika. 6. Magyar Ország. 7. Német Ország. 8. Olasz Föld. 9. Francia kö-zönséges Társaság. 10. Spanyol Ország, és Portugallia. 11. Nagy Britannia. 12. Lengyel Föld. — Ezek a' Mappák egy közönséges árkus nagyságúak; a' tartományok természeti fekvésének Geometrica rajzolatjai Güssfeldnek, nagyobb részént pedig ama hires Párisi Geographusnak M e n t e l n e k mappái szerént vagynak, mellyeknek politikai állapotjokat a' leg jobb és leg ujjabb Geographusok, Utazók, és Pacificatiók után dolgozta

ki Professor T. T. Rudai Esaiás Ur, és minthogy ezen Atlásban a' vólt a' czél, hogy Oskolák számára legyen, ez okból a' Tartományoknak hajdani Ofztályai, ezeknek, és a' nevezetesebb Városoknak régi neveik, az Újjak mellé parenthezisbe feljegyeztettek. — A' mi pedig a' magunk rajta tett munkáját illeti, bátorkodunk a' Nemes Publicumot a' felől bizonyosra tenni, hogy ez a' mi Atlásunk, a' közönségesen kézbe forgó Atlásoknak mindenkor melléjek tétethetik, és még is midőn a' külföldi hasonló Atlások nyóltz kilentz Rf. ton adódnak, 's Hazánkban is a' papiros rend kívül drága; mi ennek a' mi Atlásunknak az árrát 3 Rf. 30 kr. szállítottuk, úgy hogy ennyi summába fel kerülvén magok a' matériálék is, rajta tett fáradságunknak jutalmát, tsak a' Nemzetnek jó indulatja, és a' vevőknek száma határozza meg. Egy ébarant is, minthogy a' jövő tavaszszal mindenünk a' maga czéljára fog indulni 's többet módunk az együtt való nyomtatásban nem lehet: tsak annyi exemplárt fogunk nyomtatni, a' mennyire az alább titulált Collector Uraknál subscriptio tétetik. A' kiknek tehát ezen Atlás meg vételére kedvek lészén, Titt. neveiket, és a' vejendő exemplároknak számát, valame lyik Collector Urnál feliratni ne terhelteffenek; mert annak meg szerzésére, többé semmi egyéb út, és semmi egyéb idő nem fog lenni.

Kérjük pedig alázatosan mind a' két Magyar Hazában lévő közönséges Tanító Urakat, név tzerént pedig az alább titulált Nagy érdemű Túdós Hazafiakat, hogy lakóhelyeiknek tájékán, a' subscribálni kívánó Uraknak, és Oskoláknak neveiket, és a' vejendő Exemplároknak számokat Debreczeni

Vizkerezfti Vásárra hozzánk meg küldeni méltoz-
tassák, a' mikor reménységünk szerént módunk is
lesz az akkorra el készítendő Atlásokból szol-
gálni.

Bétsben, a' Magyar Kurir Túdós Íróji és Márton
Jósef Urak.

Budánn, Prédikátor T. Dobos István Ur.

Egerben, Fiscális T. Dékány András Ur.

Enyeden, Fő T. Superintendens Abats János Ur.

Győrött, Prof. N. N. Német László Ur.

N. Harsányban, Prédikátor T. Kálós Móses Ur.

Kállóba, Prédikátor T. Fazekas György Ur.

Károlyba, Tifzt. P. Hannulik, és Prédikátor T.

Hájós András Urak.

Kafsánn, Tifzt. Kovács István Pred. Ur.

Keszthelyen, Prof. és Director N. N. Asbót Ur.

Ketskeméten, Prof. T. Császári Pál Ur.

Kolosváron, Prof. Szathmári 'Sigmund Ur.

Komáromban, Prof. T. Etsedi János Ur.

Körösön, Prof. T. Fodor Gerzson Ur.

Lofontzon, Prof. T. Váradi Pál Ur.

Lötsénn, Prof. N. N. Liedemann Ur.

Márosvásárhelyen, Méltos. Consiliarius Aranka

György Ur.

Miskóltzon Prof. T. Váradi Gerzson Ur.

Pápán, Prof. T. Téth Ferentz Ur.

Patakon, Prof. T. Nagy Ferentz Ur.

Pesten, Prof. T. N. Schedius Lajos és metfző Ka-
rats Ferentz Urak.

Posonban, T. Belnai, és T. Fábri Professor Urak.

Rimaszombatban T. T. Szóke Ferentz Generális

Notárius Ur.

Sopronban, Prof. T. Rajts Péter Ur.

Szarvason, Prédikátor és Director T. Tessedik Ur.

Szebenben, Fő Tiszt. Director Eder Ur.
 Szentesen, Oskola Rector Győri József Ur.
 Szigeten, Prof. T. Hari Péter Ur,
 Thórdán, Préd. T. Gyöngyössi János Ur.
 Váradon, Exhortátor T. Takáts Károly Ur.
 Vátzon, Perceptor N. N. Csúri Ferentz Ur.
 Veszprémbe, T. N. Fiscális Takáts József Ur.

Ezen nagy Erdemü Túdós Uraknak édes Hazánk, és a' Tudományok eránt viseltető buzgóságok öntött belénk ezen kérelmünkre bizodalmat: melly erántunk és köz jóra czélozó szándékunk eránt ki mutatandó szivellégeknak jutalmát, mind önnön nemes érzésekben, mind a' mi jövőndő háladatosságunkban fel fogják találni.

Debreczenben a' Ref. Collégiumban

November 16-ikán 1603.

Erős Gábor
 Pap József,
 Pétes Dávid,
 metző társak.

Utól Irás. — Azoknak kedvéért, a' kik Atlásunkban, azt a' hijánosságot jegyzenék meg, hogy Helvétziának, Dániának, Svétziának, Norvégiának, Prussziának, és a' Muszka Birodalomnak, nintsenek benne különös Mappái: jelenteni kívánjuk, hogy ezek, azért maradtak ki, mivel így arra a' munkának nagyon fel ment volna; azonban, mint Oskolai Atlás, úgy van készítve, hogy csak ugyan semmi belőle el nem maradt, a' mit tanulni szükféges. Mert Dániának, Svécziának, Norvégiának el osztásit, nevezetesebb városit, nem külömben az Európai Muszka Országának Guberniumit az Európa mappáján fel lehet találni, az

Asiait pedig Afrián. Prussia , Lengyel Ország mappáján vagyon, Helvétziát is, a' Német Ország mappáján elég világosan lehet látni.

* *

Az ide való Császári udvari leg főbb Posta-Hivatalnak sem mi nem jelentven azon szándékunkat, hogy mi a' Magy. Kurirnak eddig való taksáját Két forinttal szaporítani akarjuk elztendőnként, sem az beennünket az eránt meg nem szóllitván, azon Német nyelven ki adott laistromokban, mellyben minden ithoni és külföldi újság leveleknek taksáját ki adni, és a' Magy. Országai Posta Hivataloknak is minden fél elztendőben meg szoktak küldeni, a' jövő elztendőre is tsak 10 forint-ra tették annak taksáját. Ahoz képeft kéretnek a' Magyar és Erdély Országai Cs. Kir. Posta Hivatalok, hogy nem ezen Német nyelven ki adott, 's nyomtatásban meg küldött újságok laistromához, hanem ami November 25 ik napján 43 dik szám alatt költ Magyar Kurirunkban ki adott Tudósításunkhoz alkalmaztassák magokat, és ne Tiz, mint ennekelötte, hanem Tizenkét forintot küldjenek a' Mágy. Kurirért elztendőnként.

* *

Egyiptom Historiájának utólsó arkuffát, azon Erd. Olvasóinknak, a' kik annak több árkusait is vették, a' mai postán meg küldjük. Ha módunk vólna benne azoknak is, a' kik ennekelötte a' Hirmondó Olvasói vóltak, az egész munkával szivellen/ szolgálnánk.

D. D. S.